

Співзасновники:

районна рада, районна державна адміністрація і колектив редакції

1 вересня – День знань

*Дорогі першокласники, учні й студенти!
Шановні педагоги та батьки!*

Вересень починається святом знань, просвіти, науки. Перший шкільний день, перший урок, перші вчителі. Наче все вперше – і слово, й музика, і дзвони душі. І в цей чарівний час дозволяється від щирого серця привітати усіх земляків із традиційним святом Першого дзвоника – Днем знань, який відкриває світ пізнання та сходження до одвічних життєдайних джерел цивілізації, святом молодості та надії і насамперед тих, хто вперше у житті переступає поріг школи.

У цей момент – уже через роки й відстані, перегортаючи сторінки своїх школярських, студентських днів і років – так хочеться сказати вам, що навчання – це прихований скарб, це світ знань про людей та їх оточення. Вчіться, щоб знати, діяти, жити. Зерна науки дадуть добрі сходи і зростуть у ваших душах урожаєм мудрості та натхнення. Ростіть здоровими, досягайте високих результатів у навчанні та завжди будьте активними у громадському житті.

Окреме, велике спасибі вам, вельмишановні педагоги, за тепло сердець, бездоганне виконання такої відповідальної місії, як виховання підростаючого покоління в душі любові до рідного краю, до України та до людини як найбільшої гуманітарної цінності. Бо саме ви сприяєте формуванню юних особистостей, від яких залежить майбутнє українського народу, завтрашній день нашої Вітчизни. Бажаємо усім школярам, студентам на цьому шляху підкорити нові вершини знань, зустріти добрих і надійних друзів та досягти омріяної мети. Переконані: ваші здібності, наполегливість стануть запорукою визначних успіхів у дорослому житті, а сприятимуть цьому високі стандарти української освіти, рівні можливості в її здобутті для кожного.

Нехай цього річного Першовересень буде сонячним, несе добрий настрій у кожную школу й кожную родину.

Зі святом, дорогі друзі! Щастя вам!

Голова районної
держадміністрації
С.КОБІС

Голова
районної ради
В.ЗАЛІЩУК

День знань

Вчитьсся вересень читати

Вже післязавтра осіннім відчайдушним промінцем постукає у вікна Першовересень. Постукає й покличе до храму знань мільйони юних, зрілих і зовсім маленьких українців – тих, для кого все буде вперше. Перші кроки на дорозі знань ще такі обережні й невпевнені, та водночас бентежно-радісні, сповиті благословенням родини й України-матері, котрій так потрібні їх палкі серця й допитливий розум.

Фотопогляд **Ореста ЛИЖЕЧКИ**

Святкування

Ти шляхом праведним, святим йшла до волі, Україно

Чи не у кожного українця-патріота зринають такі асоціації зі серпнем: у повітрі пахне настоящим духмяним медом, рум'яними яблуками, скошеною травою... У час благодатних жнив Україна відзначає свій День Незалежності, тому до літніх пахощів природи приєднується й родинна українська величавість...

Двадцять другу річницю Незалежності України та День Прапора чортківчани відзначили низкою заходів, настояних на нашій любові до Батьківщини, відданості, гідності, себеповазі.

(Читайте на 5-й стор.)

МЕРЕЖА ОФТАЛЬМОЛОГІЧНИХ ЦЕНТРІВ АНАТОЛІЯ СОВВА
ЧЕРНІВЦІ-ТЕРНОПІЛЬ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ-ЛЬВІВ-ЛУЦЬК-ВІННИЦЯ-ІВАНО-ФРАНКІВСЬК
www.clinica-dr-sovva.com.ua

ЛІКУВАННЯ КАТАРАКТИ
від 900 грн.*

***У вартість лікування входить:**

- ультразвукова методика;
- кристалик US Optics ;
- медикаментозне забезпечення;
- безкоштовні обстеження до повного одужання.

Керівник центрів "AS" Заслужений лікар України
Анатолій Ігорович СОВВА

4 вересня м. Чортків
музична школа, вул. Степана Бандери, 73
запис за тел. 3-98-96, 2-33-57,
(099)346 62 81, (063)893 50 90

Вітання

У неділю – День підприємця
Шановні підприємці!

Уже традиційно в першу неділю вересня, згідно з Указом Президента України, у нашій державі відзначається День підприємця. Це свято запроваджене з урахуванням великої ролі підприємництва у здійсненні економічних реформ в Україні, вирішенні соціально-економічних проблем і визнанні його впливу на формування, становлення та розвиток національної економіки.

Вміння задіяти менеджерський талант, ефективно працювати в умовах ринку – риси, які є визначальними для підприємців. Розвиток підприємництва дає можливість вирішувати найактуальніші соціально-економічні проблеми, передбачає зміцнення економіки, надає їй гнучкості. Щиріше бажано усім підприємцям витримки, оптимізму і невичерпної наснаги у праці. Хай мир, добробут і злагода будуть у кожному домі. Нехай кожна започаткована справа буде вдалою та успішною. Нових трудових здобутків вам в ім'я розквіту та на благо України; щастя, здоров'я й благополуччя вам і вашим родинам.

Голова районної
держадміністрації
С.КОБІС

Голова
районної ради
В.ЗАЛИЩУК

Шановні підприємці-платники податків!

Вітаю вас із професійним святом – Днем підприємця! Запровадження цього свята на державному рівні – це визнання тієї ролі, яку відіграють у розвитку вітчизняної економіки підприємство і приватна ініціатива. Нині, коли є всі підстави говорити не лише про стійку тенденцію до стабілізації національної економіки, а фактично про її відродження, не можна не відзначити особливого внеску того сектору, який ви представляєте.

Розвиток підприємництва і збільшення на цій основі надходжень до державної скарбниці дає можливість вирішувати ряд найактуальніших соціально-економічних проблем, передбачає зміцнення економіки, надає їй гнучкості, створює нові робочі місця.

У цей день бажано вам міцного здоров'я, успіхів у бізнесі, гараздів у родині та щоби приязне відношення долі завжди супроводжувало вас у всіх починаннях!

З повагою – начальник Чортківської ОДПІ
Т.БЕЛІЧЕНКО

ОДПІ інформує

Підприємці-загальносистемники
можуть зменшити суму авансів

Авансові платежі з податку на доходи фізичних осіб розраховуються фізичною особою-підприємцем самостійно, але не менш як 100 відсотків річної суми податку з оподаткованого доходу за минулий рік, і сплачуються до бюджету – по 25 відсотків щокварталу (до 15 березня, 15 травня, 15 серпня, 15 листопада). Ця норма визначена пп. 177.5.1 п. 177.5 ст. 177 Податкового кодексу України.

Проте суб'єкти господарської діяльності-фізичні особи, які працюють на загальній системі оподаткування, мають право зменшувати суму авансових платежів з податку на доходи фізичних осіб всередині року, у разі якщо не вийдуть на запланований рівень доходу.

Так, у разі зменшення суми отриманого доходу за попередній календарний квартал поточного року більш ніж на 20 відсотків порівняно з розрахунковою очікуваною сумою доходу на такий квартал, платник податку має право зменшити суму авансового платежу, що підлягає сплаті у встановлений строк, пропорційно до зменшення суми зазначеного доходу.

Для такого зменшення суми авансового платежу фізична особа-підприємець до настання строку сплати такого авансового платежу подає до територіального органу Міндоходів заяву у довільній формі. Водночас така заява повинна містити розрахунок зменшення суми авансового платежу та коротке пояснення обставин, що призвели до зменшення суми отриманого доходу.

Чортківська ОДПІ
Головне управління Міндоходів
у Тернопільській області

Газета Чортківського району

ГОЛОС НАРОДУ

індекс 61366

"Голос народу" – тижнева газета, виходить з 1939 року; реєстраційне свідоцтво ТР № 355 від 31.05.2004 р.; день виходу – п'ятниця, наклад – 2800 примірників. Адреса редакції: м. Чортків, вул. Зелена, 3. Ел. пошта: golnar@ukr.net. Електронна версія "Голосу народу" на веб-сайті районної ради: www.chortkivrr.te.ua, а також: pressua.com. Тел. кореспондентів – 2-15-42, 2-36-85; бухгалтера – 2-16-06. Редактор Любомир ГАБРУСЬКИЙ, тел. (03552) 2-12-43.

Редакція може публікувати матеріали, не поділяючи точки зору автора. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв та інших відомостей несуть автори публікацій. Передрук матеріалів газети без письмової згоди редакції заборонено! Номер набрано і зверстано у комп'ютерному комплексі редакції газети. Віддруковано в друкарні ТЗОВ "Буковинський видавничий дім", м. Чернівці, вул. Василя Лесина, 31. Тел. (0372) 54-45-46.

Відповідальна за випуск Тетяна ЛЯКУШ

Візит

Майбутнє дітей
залежить від нас – дорослих

У вівторок, 27 серпня, із робочим візитом у нашому районі перебували Уповноважений Президента України з прав дитини Юрій Павленко, керівник управління забезпечення діяльності Уповноваженого Президента України з прав дитини Людмила Волинець. Головна мета поїздки на Тернопілля – перевірити виконання указів і доручень Президента України щодо захисту прав дитини в області. Разом із високопоставленими особами на Чортківщині завітали і заступник голови Тернопільської ОДА П.Гоч, начальник служби у справах дітей ОДА С.Герасимів, директор Тернопільського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Б.Рокочий.

Умови утримання дітей
у Чортківському СІЗО

У візиті делегації було вивчення стану роботи пенітенціарної служби, з'ясування та реагування на звернення, скарги щодо порушень прав дитини. Тому першочерговим – відвідання й ознайомлення з умовами утримання неповнолітніх, які перебувають у Чортківському слідчому ізоляторі. Описля особистого спілкування з двома дітьми, які на часі очікують на рішення суду в СІЗО (а потрапили вони під слідство за вчинення крадіжок), високопосадовці виокремили питання гуманізації правосуддя, новітніх форм реабілітації саме неповнолітніх, посилення профілактичної роботи для попередження вчинення повторного злочину. «Система правосуддя для дітей повинна кардинально різнитися від системи правосуддя для дорослих. Для цього й активується ювенальна юстиція. В кожно-

тися своїми правами – це держава, яка обов'язково розвивається, суспільство, в якому кожен має право на успіх. Прочитую Уїнстона Черчілля: «...Шкільні вчителі мають таку владу, про яку лише мріють прем'єр-міністри...». Слід змінити формат викладання шкільного предмета про права дитини, такі уроки не можуть бути формальними. Кожен педагог повинен знати права дитини і реалізувати їх. Президент України ставить завдання перед КМУ забезпечити міжвідомчу координацію в інтересах дитини. Кожен державний службовець, від діяльності якого залежить доля дитини, повинен дбати про позитивний результат своєї роботи. Вважаю, складно зробити щасливою дитину, котра виховується в інтернатному закладі окремо від батьків, друзів, близьких. Слід докладати максимум зусиль, щоби зберегти сім'ю дитині, в якій вона отримує батьківську любов.

«... лише в інтересах дітей»

Високопоставлені особи разом із керівниками області та району завітали й до Чортківської музичної школи. У закладі, де зароджуються та вдосконалюються таланти юних, лейтмотивом розмови було акцентування на необхідності вдосконалення діяльності позашкільної освіти в інтересах дітей, забезпечення змістовного дозвілля дітей. Окремим штрихом розмова торкнулася й підвищення фінансування позашкільної освіти, збільшення чисельності учнів позашкільних закладів. Наголошувалося й на заохочуванні батьків до позакласного виховання. Ю.Павленко

му дитячому злочині є провина дорослого: обумовлює батьківська бездіяльність, жорстокість по відношенню до дитини, шкільне та позашкільне оточення...» – наголосив Ю.Павленко.

«Шкільні вчителі мають таку
владу, про яку лише мріють
прем'єр-міністри»...

Саме на цьому акцентував увагу Ю.Павленко при зустрічі з педагогами Чортківської школи-інтернату.

Пані Л.Волинець скрупульозно переглянула документацію школи-інтернату, ознайомившись із умовами зарахування дітей до школи, виховання та проживання вихованців даного навчального закладу.

Пан Павленко зауважив, що Конвенція ООН про права дитини була одним із перших законів, який почав діяти в незалежній Україні. Та проблеми захисту прав дитини в державі роками зберігають свою актуальність. Саме вчитель, домінувало ствердження у виступі п. Павленка, повинен навчити дітей, як законними правами користуватися; навчити батьків поважати права дитини. Продовжуючи розмову з педагогами, Ю.Павленко виокремив: «... Держава, в якій діти знають і вміють користува-

модіальності».

Медицина – для дітей

Не оминули Уповноважені Президента України й Чортківську ЦКРЛ. Головний лікар Р.Чортківський провів, так би мовити, екскурс відділами медичної установи, доповів про стан реформування медичної галузі в районі, зазначивши, що у лікарні цілодобово надається медична допомога дітям, починаючи з виклику швидкої допомоги, приймаю педіатрами та вузькими спеціалістами.

Оглянувши дитяче відділення, побачивши його матеріально-технічну базу та поспілкувавшись із батьками маленьких пацієнтів лікарні, високопосадовці головним чином акцентували увагу на безумовному оновленні м'якого інвентарю, який, на жаль, не відповідає вимогам чинного законодавства. Тому було поставлено ряд завдань до негайного виконання.

«Захист дітей від сирітства»...

Описля відвідин ряду установ Чортківського району Уповноважені Президента України Ю.Павленко, Л.Волинець, представники обласної влади провели зустріч за круглим столом у малому залі засідань райадмінбудинку з фахівцями соціальної сфери району.

Голова Чортківської РДА С.Кобіс інформував про те, що в жовтні минулого року в штат Чортківського райцентру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді введено 24 посади фахівців, які надають соціальний супровід сім'ям, що опинилися у складних життєвих обставинах.

Національна стратегія профілактики соціального сирітства на період до 2020 року визначає мету, основні завдання, спрямовані на створення умов для забезпечення належного соціального захисту дітей та сімей, що мають дітей і опинилися в складних життєвих обставинах, утвердження в суспільстві сімейних цінностей, виховання відповідального батьківства. Профілактика соціального сирітства та підтримка виховного потенціалу сімей потребує вдосконалення умов, форм та методик надання соціальних послуг сім'ям.

«Необхідна тісна співпраця соціального працівника, вчителя, лікаря, міліціонера, прокурора, судді, сільського чи міського голови. Ключове завдання в роботі соціальних служб – це захист прав дітей найбільш вразливих категорій, – наголошував Юрій Павленко. – Фахівці соціальної сфери повинні вжити всіх заходів для захисту дітей від сирітства та забезпечити скорочення кількості дітей, які втрачають батьківське піклування. Чим більша для дитини небезпека в сім'ї, тим менш досяжною стає така сім'я і тим складніше захистити дитину в цій сім'ї. Яким буде майбутнє дітей – залежить від дорослих. Адже діти-сироти, позбавлені батьківського піклування, з кризових сімей, діти з особливими потребами чи в конфлікті із законом – це діти, які потребують особливого захисту».

навіть невтішні цифри: «За результатами соціопитування дітей у рамках проекту «Права дітей в Україні: реалії та виклики після 20 років Незалежності», лише кожна третя дитина відвідує спортивну секцію, кожна десята – грає на музичних інструментах або відвідує гуртки художньої са-

На думку пана Павленка, головним індикатором оцінки ефективності місцевих органів влади є стан закладів для дітей. Отож, попереду – повна низка невідкладних завдань...

Тетяна ЛЯКУШ
Фото Ореста ЛИЖЕЧКИ

Депутат в окрузі

Іван СТОЙКО: «Приходить час правди, час віри, час служіння Богу»

Саме таку думку висловив у своєму вітальному слові з нагоди Дня Незалежності України та відкриття християнського комплексу в с. Лосяч Борщівського району народний депутат України Іван Стойко.

Дійство, у якому взяв участь 24 серпня ц. р. Іван Михайлович, насправді було світлим і радісним. Духовенство та віряни відразу трьох конфесій освятили осяяні сонячним днем та дорогою серцю кожного християнина фігури Ісуса Христа і Божої Матері, продемонструвавши усій Україні силу єдності духу та великої християнської любові. Щиро, без помпезності, линули слова вдяки Богу, Україні та скромній і мудрій людині-меценату, яка творить добро, бо інакше не вміє жити, – Василю Градовому.

Звертаючись до присутніх, Іван Стойко згадав багато історичних моментів, зокрема ті страшні червоно-демонічні часи України, коли комуністи знімали хрести, руйнували церкви, нищили духовність та засилали священників до Сибіру. Народний депутат закликав земляків завжди пам'ятати про подвиги крутянців, холоднорівців, упівців та

всіх тих героїв, які загинули у тюрмах тільки через те, що дуже любили Україну та її мову.

Він зауважив, що «хоч сьогодні Україна і має реальний шанс стати в одну шеренгу з європейськими країнами, та цей процес активно гальмується антиукраїнськими силами. А що ми бачимо в країні? На жаль, замість того, щоб працювати на Україну та захищати людей, українська міліція вдається до ганебних злочинів вбивств і гвалтування, український суддя та прокурор – рахує срібняки у кишені, а не дотримується букви Закону, чиновників косить «хвороба», яка називається корупцією. Та ні симоненки, ні табачники, ні колесніченки не зможуть ніколи зруйнувати нашої віри, знищити нашу мову, нашу державу».

Іван Михайлович мовив, що допоки линутимуть до Всевишнього молитви у всіх українських храмах за долю Укра-

їни, допоки ми будемо єдиними та міцними у вірі і боротьбі за утвердження щасливої вільної долі нашої держави, доти ніяким московським зайдам не вдасться поневолити український народ.

«Приходить час правди, час віри, час служіння Богу. Підрастає молоде покоління, яке обов'язково збудує нову самостійну демократичну Україну. Сьогодні, у Великий день Незалежності нашої держави, навіть вороги мовчать. Бо вся Україна вдяглася у вишиванки та возвеличує волю, а кольори неба та сонця, які вічні, як вічна наша Українська держава, дана нам Богом, засліплюють очі темним силам».

Цікавою також була зустріч народного депутата України з громадою села Шупарка Борщівського району. Тут він помолвився разом з селянами біля Хреста та фігури Божої Матері за душі полеглих в боротьбі за волю України і привітав їх зі святом Незалежності. Але особливо хвилюючим видалося спілкування з живою легендою України, зв'язковою УПА Ганною Іванівною Крик, до якої депутат завітав після урочистостей. У подарунок Івану Михайловичу дісталася унікальна книга, укомплектована пані Ганною, – «Село Шупарка. ОУН та УПА у вірі боротьби». Як повідомила сільський голова пані Марія, у їхньому селі проживає ще три учасники визвольних змагань.

Завершив Іван Стойко святкування Дня Незалежності у Чорткові. Помолвившись разом з громадою біля символічного Хреста, який вознесено біля Церкви Пресвятої Покрови, Іван Михайлович побував на святковому концерті у міському парку.

Звертаючись до жителів Чортківщини привітанням з нагоди Дня народження великої єдиної України, І.Стойко висловив впевненість, що, зважаючи на особливу важливість виборів 2015-го року для майбутнього розвитку нашої країни, «Бог дасть мудрість українцям, та до керма держави уже невдовзі приїде нова плеяда справжніх патріотів».

«Любімо Україну! Творімо Україну! Працюймо для України! Живімо Україною!» – закликав присутніх народний депутат.

Прес-служба
народного депутата України
Івана Стойка

Новинар

Й ожило все знайоме до болю...

Довга й барвиста низка дійств та імпрезнагоди нашого національного Великодня, апогею духу започатковувалася із записин на гостину до колоритного й щемно-звабливого згустку українства – етномайстерні «Куферок», де очікувалась зустріч зі взірцями борщівської вишиванки званої на Галичині та в Україні колекціонерки українського вбрання, власниці колекції борщівських сорочок Віри Матковської. Та

виставка насправду концентрує в собі особливу енергетику генофонду нашої нації, сакральність та символізм, які вкладали у вишивку наші пращури, про що образно говорила, сипонувши до гурту добірне словесне зерно, господиня «Куферка» художниця Ірина Вербіцька. А її колишня студентка, нині викладач Теревовлянського вищого училища культури Уляна Перхалюк причастила присутніх дзвоном бандури та соловейковою пристрасною одвічних народних наспівів. Й вони сприймалися так жадано-жагуче поміж зразків автентичності галичан, оберегів нашої духовності.

Ретростиль по-біллербеківськи

Ось такі світлинки, що ретрє презентують Чортків старий, сивочолий, та сучасний, причому «упіймані» із однієї точки, гармонійно доповнюють шарм знаного на Тернопільщині та в Україні промислового підприємства «Біллербек-Україна» перо-пухова фабрика. Вони споглядаються всюди: у вестибюлі й у кабінетах: відділі збуту, бухгалтерії. То – ініціатива тамтешнього адміністративного директора Віталія Федорейка, котрий пояснює це просто і влучно: «Де живемо, те й любимо». А Чортків сучасний відзняли молоді поросль, юні фотогуртківці.

Вони споглядаються всюди: у вестибюлі й у кабінетах: відділі збуту, бухгалтерії. То – ініціатива тамтешнього адміністративного директора Віталія Федорейка, котрий пояснює це просто і влучно: «Де живемо, те й любимо». А Чортків сучасний відзняли молоді поросль, юні фотогуртківці.

Милосердя до глибини кишені

Ось таке повідомлення виділялося поміж численних знімків, котримі рясніла їх благодійна виставка-розпродаж аж упродовж 4-х днів минулого тижня в самісінському центрі Чорткова. Її зор-

ганізували члени гуртка фотомистецтва «Первоцвіт» з метою збору коштів на лікування гуртківця Віталіка Осьмака, постраждалого внаслідок численних опіків. За словами керівника гуртка Олега Марчка, виставка пробудила у чортківчан, гостей міста, всіх небайдужих людей направду діяльне милосердя. З-поміж зібраних близько 11 тис. грн. значну частину «первоцвітівці» виручили за фотознімки, проте перехожі вчиняли пожертви й просто так, переконливо довівши, здавалось би, прописне: чужої біди не буває.

Гордімося, друзі, що ми українці...

Така зустріч з лауреатом всеукраїнських конкурсів та учасником міжнародних фестивалів – заліщицьким вокальним чоловічим тріо «Терноцвіт» відбулася у бібліотеці-філіалі с. Антонів. Колектив виконує пісні на слова відомого в Наддністрянським краї поета Василя Дрозда, який є творчим другом книгозбірні. Гостей щиро привітав Свидівський сільський голова Богдан Сорока, побажавши гурту й надалі прославляти наш край, Україну своїм неповторним співом. (Інф. Ольги ЧЕРВІНСЬКОЇ, бібліотекаря с. Антонів).

Ведуча рубрики Анна БЛАЖЕНКО
Фото Ореста ЛИЖЕЧКИ

Наші святині

Символічність і держава

Певні слова у певних формах сприймаються як символ чогось непересічного і навіть надзвичайного. Державна незалежність є одним із таких символічних словосполучень. Проте одне сприйняття, коли про незалежність говорять представники влади вимушеним тоном і осяяним полум'ямним поглядом щирого серця. Поза межами свідомого і раціонального відчуються «мурашки по тілі», коли чує вітання «Слава Україні!» від лідера гурту «Тінь сонця», їхні пісні чи іншого рок-гурту «Сокира Перуна». Варто зауважити, депутат Європарламенту від Польщі Януш Войцеховський закликав популярний у Польщі україномовний гурт «Енея» змінити назву. На його думку, нею музиканти прославляють псевдонім одного з провідників УПА майора Петра Олійника, який загинув у бою з НКВС у 1946 році. Раніше інший політик Вітольд Газовський обурився з того, що «двоє українців у Польщі заснували гурт імені військового злочинця (курінного Енея), і вся Польща скаче в такт їхньої музики». Тішить те, що в

Україні не чути голосних закликів змінити назви означених вище гуртів. А вони своїми професійними і патріотичними піснями для усвідомлення себе українцями нашою молоддю зробили набагато більше, ніж політики та священники.

На цьому прикладі лакмусовим папірцем проступає спільність ворогів у минулому: Польщі та Росії. Одні та другі знаходять будь-які підстави для звинувачення Української Повстанської Армії та Організації Українських Націоналістів. Саме тепер, 21-25 серпня, виповнилося 70 років від початку Третього надзвичайного великого збору бандерівської ОУН на Тернопільщині у Козівському районі – першого Великого збору на території України під керівництвом Романа Шухевича. Він став переломним моментом в ідеологічній доктрині, метою була Українська самостійна соборна держава, вільна від більшовизму та гітлеризму, демократична і соціально спрямована, де гарантувалася б рівність усім громадянам. Але історична подія та борці за

державність піддані владній анафемі замовчування.

На жаль, є українці, які звертання та популяризацію історії Нескорених, серед яких були як воїни, так і освітяни, національно-свідоме духовенство, трактують як «зайву політику». Можна почути облудне твердження, що Бог дарував нам незалежність України. Може, достатньо з нас догматичної віри у те, що єврейський бог дарував їм манну небесну та усвідомлення себе рабами? Аджє...

Бог береже народ, що має силу,
А не прощення зайдом,

ідоли катам,

Ще й іншій расі толерантність
звуклу.

Пече геть Сонце в очі сліпоті
кромат.

Велика Україна у Європі,
Своя земля і кров, пролита у борні.
Невже замало боротьби потопіє?
Бо не буває держави з Богом і в брехні!

Ярослав ДЗІСЯК,
ВО «Свобода».

Святкування

Ти шляхом праведним, святим йшла до волі, Україно

засади нашої Незалежності та святість Державного прапора говорили відомі особистості – голова райдержадміністрації Степан Кобіс та співголова координаційної ради політичних партій і громадських організацій Іван Віват. Очільниками району в особах голів РДА С.Кобіса та районної ради Володимира Заліщука вручено Почесні грамоти групі краян – представникам різних галузей господарства, громадським активістам. Концертну програму чортківчанам та гостям міста подарували учні й викладачі музичних шкіл Чортківщини. Чудова режисура начальника відділу культури, туризму, національностей та релігій Галини Чайківської в поєднанні місцевих талантів, особливо серед молодого покоління педагогів та їх учнів, зробили свою

національних вчистостей свої пісні та вірші. «Боже великий, єдиний, нам Україну храни, волі і світу промінням Ти її осіни!», – лунало з дитячих вуст. Почуй їх, Господи!..

Рушниками завітчана доля... душа-пісня над краєм лине...

А у тепле літнє надвечір'я у міському парку культури та відпочинку святкування продовжилося обласним дитячим пісенно-хореографічним фестивалем «Дивоцвіт-2013». Із вітальним словом і щирими побажаннями звернулася до всіх присутніх начальник відділу культури, туризму, національностей та релігій РДА Галина Чайківська. Естафету щиро-сердечних зичень чортківчанам і гостям міста перейняли народний депутат України Іван Стойко та міський голова Михайло Вербіцький.

Незмінними ведучими, напевно сказати, вже профі сцени та «підкованими» мистецьки, були маленькі, котрі за літо помітно подорослішали, Іваночка Пельвецька та Дмитрик Майданик. Розкривали сутність свята і, так би мовити, були лейтмотивом фестивалю маститі, знані у нашому краї солісти-вокалісти Людмила Майданик, Віталій Приємський.

Глядачі милувалися хореографічними композиціями дітвори, дзвінкоголосими піснями юних вокалістів не лише Чортківщини, а й гостей зі сусідніх районів.

Феєричним вкращенням святкування стала надзвичайна несподіванка – немов із казки, чарівними перлинами поміж сонячними променями, посипалися з високості різнобарвні кульки із цукерковими подарунками, які на своїх крилах для найменших глядачів приніс аероплан, кружляючи над співочим полем. (До речі, від ранку для усіх бажаючих здійнятися на залізних ширококрилих птах-літаках у блакить небесну відбувалося авіаційне шоу за участю Прикарпатської дитячої юнацької асоціації малої авіації. Так перед найвідважнішими відкривалася панорама рідного довкілля).

У часі святкової програми майстер-клас із виготовлення нашої автентичної ляльки-мотанки давала відома мисткиня Ірина Вербіцька, а очолював чимало. Тож не один пішов того дня додому із виготовленою власноруч лялькою-

мотанкою.

Дитячий фестиваль продовжився першим заключним етапом перегляду виступів мистецьких аматорських колективів сільських закладів культури району. Описав чого глядачів своєю майстерністю, неординарними самобутніми талантами полонили гурти весільних музик («Сави» – м. Чортків, «Залізна брама» – с. Білобожниця та гурт під керівництвом О.Вархоли – с. Свидова), які просто зірвали шквал овацій публіки.

Свято, як і світловий день, добігло свого завершення, але ніхто не поспішав додому. Фестиваль «лабухів» додав азарту й оптимізму святкуючим на прийдешні будні у розбудові нашої держави, нашої Незалежності, та головне, щоб у цьому будівництві ми не втрачали віри, надії, єдності.

Баченим поділилися **Тетяна ЛЯКУШ,**
Олександра ІВАНЦІВ,
Ірина ГУЛЬКА, Анна БЛАЖЕНКО
Фото **Ореста ЛИЖЕЧКИ**

Слідами мужності, поступом героїства

Скупаний у вранішніх сонячних променях, День Прапора України, 23 серпня, розпочався захоплюючою тематичною квест-грою «Прапори над містом», основним вектором якої – віднайдення об'єктів, на яких у далекому 1973 році россохацькою (чортківською) групою було встановлено жовто-блакитні стяги. У квест-грі взяли участь юнаки та юнки Чортківщини, котрі розподілилися на п'ять команд. Слід сказати, деякі назви команд овіяні історичною пам'яттю – «Сірі вовки», «Буйний вітер», «Червона калина», окрім них – «Руді лисиці» та «Гнучка лоза». Учасники квест-гри за спецзавданнями (які були у вигляді листівок-ребусів) у швидкому бігу діставалися до відповідних розгаданих точок, де на них чекали волонтери із конвертами наступних завдань (серед яких – вітання зі святом перехожих і дарування національної атрибутики на згадку). Молодь відзначилася кмітливостю та швидкістю. І не було у грі аутсайдерів – ні переможців, ні переможених. Усі учасники нагороджені медалями, які заспонсував депутат Тернопільської обласної ради Олександр Стадник, і грамотами.

Доречно зауважити, наступна доволі цікава квест-гра проводиться 27 вересня ц. р. до Всесвітнього дня туризму, тому бажаючих оргкомітет запрошує подавати заявки на участь у читальний зал центральної районної бібліотеки.

Знамено рідне – злото й синява

Центральний майдан нашого міста наповнився веселковими барвами вишиванок чортківчан, які бентежним розвитом національних строїв зійшлися на вчисті підняття Державного Прапора України.

Преосвященний Владика Димитрій (Григорак) Єпископ Бучацький, митрофорний протоієрей, декан Чортківського деканату УПЦ КП о. Михаїл Левкович і всечесні отці різних епархій провели ритуал освячення синьо-жовтого символу українського народу.

Високе право підняти прапор надалося Володимирі Мармусу – патріотичній особистості, колишньому політв'язню, котрий у роки суцільної боязні зміг разом із побратимами гордо і саможертвовно піти на епохальний крок – встановити чотири синьо-жовті знамена та розповсюдити прокламації до 55-ї річниці проголошення Четвертого Універсалу Української Центральної Ради у Києві.

І, підхопивши грайливі пориви вітру, гордо розвернулося своєю величавістю золотисто-блакитне полотнище – знамено Держави!

– Приємно, дорогі краяни, вже не крадучись, як колись, підняти такий дорогий для кожного прапор, – широко й прониливо мовив п. Володимир. – Приємно й те, що славетність державну підхоплює молодь. Безліч ще є проблем та недоліків у нашій державі й тріумфувати ще не слід за нашу незалежність, бо та боротьба під синьо-жовтим знаменом, на превеликий жаль, не до кінця визнана. Не давайте сплюндрувати цінності людські та державні, довершуйте те, що не встигли наші попередники, щоби, врешті-решт, здійснилася мрія, і ми, як співаєтьсся у Славні України, «запануємо у своїй сторонці».

Завершилися урочистості покладанням квітів чортківчанами до підніжжя пам'ятника Кобзарю, пам'ятного погруддя курінному УПА Бистрому (Петрові Хамчуку) та Хреста, встановленого на честь 1020-ї річниці Хрещення Київської Русі.

Обласкана словом, уславлена піснею

Святковим концертом, представленим у РКБК ім. К.Рубчакової, який органічно поєднав такі дві нерозривні складові державності, як Незалежність та Національний Прапор, продовжилося святкування 23 серпня. Про головні

справу – концертна програма пройшла на одному диханні. З теплою в серці і гарячими оплесками зустріли усі присутні наших корифеїв камерного співу, високопрофесійних педагогів за покликанням – Наталію Хомишин (нині викладача Тернопільського музичного училища ім. С.Крушельницької) та знаного в районі Віктора Гончарука. Хвилюючим акордом урочистостей стала пам'ятна інсценізація, де на сцену вийшли юнаки й дівчата в національних одностроях із обережними жовто-блакитних квітів на знак шани полеглих за Незалежність України. Відтак квіти пам'яті й людської шани від громадськості району і музичних шкіл Чортківщини лягли до підніжжя пам'ятників борцям за волю.

Лучімося в спільній любові та трудності

На самий День Незалежності України по всіх храмах Чортківщини пройшли Богослужіння, вірні молилися за долю на-

шої держави.

Не зраджуючи національним та місцевим традиціям, на Великдень українства духовенство краю відправило святковий молебень біля Хреста на честь проголошення Незалежності України побіля церкви Святої Покрови. Спільно з чортківською громадою молилися за щасливе майбутнє України народний депутат України Іван Стойко та міський голова Михайло Вербіцький. Пристрасним духовним словом святі отці зросили душі та уми присутніх, повели їх стежинами мудрості й благочестя.

Настоятель церкви Святої Покрови, митрофорний протоієрей Михаїл Левкович влучно порівняв українців з дітьми однієї матері, які не люблять між собою, а мати від того страждає та плаче ревними сльозами. «І якась матір написала листа своїм немудрим дітям, а потім порвала його на клаптики та вислала їх своїм кровинкам. Отримавши розділені клаптики паперу, не розуміючи змісту написаного, діти зателефонували матері та запитали: а що ж вона хотіла їм у цьому листі сказати? А матуся відповіла, що для того, щоб дізнатись це, потрібно приїхати один до одного, скласти клаптики листа в єдине ціле і тоді вони довідаються, що писала мама... Отак і Україна – та, що породила нас, українців, хоче, щоб ми порозумілися, полюбилися і зажили в спільній турботі про свою неньку», – мовив о. Михаїл.

Отець Андрій Лемчук, УГКЦ, закликав вірних не розчаруватися, що так мало зійшлося чортківчан на молебень, тому що біля Ісуса, Якого розпинали, також було мало соратників. «Пам'ятаймо, що після страсної п'ятниці завжди буде Великодня неділя. І не дозвольте відібрати у вас надію», – звернувся до громади о. Андрій.

Опісля відбулася спільна молитва біля каплички Всецариці, де 24 серпня 2004 року у сонячних променях була помічена з'ява осяяної фігурки Матері Божої. Під завісу святкових заходів на подвір'ї церкви Святої Покрови, що вабить трояндовим запахом та різноквіттям, діти дарували з нагоди

День села

У краї отчім пуповина – щедрий ряст землі

У житті трапляються події, які своєю значимістю затьмарюють будь-які інші, коли відкладаєш на завтра усі свої справи, навіть найнасушніші, жертвуючи дорожочинним часом, роботою, ріднею. Такою подією для автора цих рядків стало святкування Дня села у рідних, милих серцю Ридодубах у День Успіння Пресвятої Богородиці. Відчуваючи постійний борг перед земляками, спішу туди, на батьківщину, де народилась і нині живе рідна ненька з батьком, де робив свої перші кроки, де, як-то кажуть, «закопана» моя пуповина. Тим більше, односельці обіцяли влаштувати та-а-ке дійство, якого ще ніхто не бачив!

Поспішають до сільського осердя культури й мої односельці – усміхнені, бадьорі, веселі, мало хто не у вишиванці. Годі було затримувати на годину-другу концерт, як бувало раніше, аби хоч хтось зібрався у залі. Відколи за справу взялася молода талановита завідувача сільським будинком культури Оксана Деренюк, «тягнути» людей на святкові заходи не треба – ноги самі несуть! Тож перед початком дійства клуб уже «трищав по швах».

Тим часом на подвір'ї перед клубом кожна вулиця облаштувала свої декоративні будиночки-презентації зі всілякими смачними наїдками на столах. Поруч, за огорожею, паслася різна живність: вівці, кози, рохкала в'єтнамська свиня – їм ще належало стати учасниками свята, проте вже заключної його частини.

А відкривав урочисті заходи величний концерт, присвячений Дню Незалежності України і рідному селу, наскрізь просякнутий національно-патріотичними мотивами. Ось на сцені – Жінка-Україна, в оточенні дівчат, які водять танок. Та раптом задрижала земля від тупоту кіньських копит, повітря пронизував свист нагаїв, десь чути несамовитий людський крик. Прийшла лиха година на рідну землю...

Хвилиною мовчання пошанували мої земляки 52 сільчан, які полягли за волю України в буремні 40-50-ті роки минулого століття. В пам'ять про них прозвучала чудова українська пісня «Мальви». Але життя триває і вже гідні сини батьків своїх творять сьогоднішню історію краю.

Привітали сільчан зі святом сільський голова Ярослав

Огаль, від імені районної влади – начальник відділу культури, туризму, національностей та релігій райдержадміністрації Галина Чайківська, поцінувавши їхні помітні культурні потуги, як депутат-мажоритарник районної ради від даного округу – автор цих рядків, директор місцевої дев'ятирічки Ганна Підперигора. А мешканка села, завуч Ромашівської ЗОШ Галина Градова у своєму вітальному слові викликала непрохані сльози у не одного присутнього в залі, згадавши і весільних музик – братів Гринусів, які славилися колись на всю округу, й лемківський народний хор, співом якого теж мала змогу насолоджуватися вся Україна з екранів телеприймачів. Саме Ридодуби стали колискою для відомої української поетеси і тележурналістки Теодозії Зарівної (до речі, вона також приїхала з Києва на свято). Тут зростали сестри Наталія і Люба Лазуки, теж відомі в краї журналісти і авторки поетичних збірок. Понад 50 храмів по усій Західній Україні спорудив архітектор-самоучка Йосип Кулик, якого, на жаль, уже нині немає в живих. Без його золотих рук навряд чи постала б у такому чудовому вигляді, якою вона сьогодні є, Зарваницька святиня чи собор Верховних апостолів Петра і Павла у Чорткові. Славних земляків, які внесли помітний вклад у розвиток нашої Вітчизни, годі й перелічити: вчителі та лікарі, військові та рятувальники, землероби і тваринники, комбайнери і механізатори... Усі вони колись вийшли з великої дружинної родини, що іменується «село Ридодуби».

Прекрасні віршовані рядки про милий серцю рідний край, пісенні рядки, танцювальні композиції (в останніх чимала заслуга хореографа Тетяни Костик, котра плідно працює з сільськими дітьми і молоддю), присвятило нинішнє молоде покоління ридодубівчан. (Даруйте, що усіх не перелічу, адже не вистачить й газетної полоси). Пошановано було теплим словом і подарунками найстарших мешканців Ридодубів і матерів-героїнь, а також матерів, які народили дітей у цьому році (на превеликий жаль, таких виявилось тільки двоє); удостоїлися честі бути названими зі сцени іменинники серпня та ті подружні пари, що святкують цьогоріч своє срібне весілля. Родзинкою концерту став виступ відомого на всю округу гурту «Бабограй» із Семаківців, що сипав зі сцени дотепними пісенними рядками і жартами.

По завершенні урочистої частини святкування Дня Незалежності України і Дня села увага присутніх перенеслася на подвір'я перед будинком культури, де невдовзі розпочалося масове гуляння, що супроводжувалося представленням вулиць та різними конкурсами. Ось тут людській фантазії не було меж, особливо у презентаціях (див. на знімку). Згодилося й різна живність, що перед тим тихо-мирно попасала травичку. Сільські гасди й господині частували усіх охочих оковитою, салом й борщем. Запальні танці тривали до глибокої ночі. Шкода, що не довелося погостювати до кінця, кажуть, було дуже й дуже весело і забавно. Усе ж, покидаючи рідні Ридодуби, сповнений позитивних емоцій та вражень, був надзвичайно гордий за своїх земляків – таких талановитих, таких добрих, щирих, таких най-най...

Любомир ГАБРУСЬКИЙ,
фото автора

Життя у вірі

Спасибі, Господи, за дар свободи

Молодіжні чування «Українська молодь для Христа» у рік Віри з нагоди Дня Незалежності України та 1025-ліття Хрещення України-Руси відбулися в суботу, 24 серпня, на подвір'ї проборства, біля каплички Різдва Пресвятої Діви Марії греко-католицької громади с. Звиняч.

В обідню пору в селі зацвіло вишиванками, замайоріли церковні хоругви та синьо-жовті знамена, полинула пісня – то рушила процесія звинячан і гостей зі сусідніх сіл Скомо-роше й Косів до Хреста, встановленого з ініціативи та праці Звиняцького сільського осередку Народного Руху України на честь здобуття Україною незалежності. Виструнчившись поміж кетягами калини, у День народження держави записався пам'ятний знак такою увагою. Молебень за щасливу будучність України разом із численними парафіянами відспівали священники Василь Лехняк і Михайло Дмитрик.

Святі отці, голова районної організації Народного Руху України Василь Яблонь, сільський голова Надія Безушко привітали громаду із Днем Незалежності України, закликаючи берегти у своїх серцях любов до Бога і до рідної землі.

Від барвистих вишиванок, багатолюддя, усміхнених молодих облич, тріпотіння синьо-жовтих знамен і дорослі, і діти відчували якесь особливе піднесення та почуття єдиної родини, яка горда з того, що живе на українській землі. «Боже Великий, єдиний, нам Україну храни...» – полинуло селом, і

такою ж урочистою ходою повернулися люди на парафіяльне подвір'я, де й проходили фестини.

Від гостей із чортківського монастиря Згромадження Сестер Пресвятої Родини Єремії Кузик та Марії Кузь, котрі прибули відсвяткувати таку визначну подію разом із звинячанами, виступила сестра Марія, зазначивши, яку важливу роль у вихованні молодого покоління відіграють батьки, яким буде подальший шлях нащадків – з Богом чи зі злом – залежить саме від мами з татом.

Молодь села, а також їхні ровесники з Косова підготували для глядачів колоритні концертні номери: і декламування поезії, і спів пісень релігійного та патріотичного змісту, й розігрування сценки про місце Ісуса в наших серцях. Патріотичними і духовними піснями супроводжував урочисту частину церковний хор під орудою Андрія Греньківа.

Згодом надійшла пора для різноманітних конкурсів, забав, яких організатори свята депутат Чортківської районної ради і ведуча Тетяна Яблонь, отець Василь Лехняк, парафіянка церкви, ідейна натхненниця Ганна Градова, ведуча Тетяна

Пасічник, сестринство та братство каплиці Різдва Пресвятої Діви Марії придумали багато і для найменшеньких, і старших хлопців та дівчат.

Надзвичайно вразили дорослих наші діти у конкурсі знавців рідної пісні «Український соловейко», адже і ті, яким щойно минуло 3 роки, і ті, що уже стали дев'ятикласниками, старанно пригадували відомі їм пісні й не хотіли поступитися знаннями наймилозвучнішої української пісні. Неслися по селу давні, призабуті та сучасні пісні про нашу землю, батьків, родину, Господа Бога. У багатьох дорослих на очах з'явилися сльози, бо у нас – такі гарні діти, але такими вони стають поряд із мудрими, чуйними, добрими, патріотично і духовно багатими дорослими.

Поміж веселих розваг на усіх присутніх чекали смачні наїдки, приготовлені умілими руками сільських господинь. І оце частування, і призи на конкурсах – усе завдяки доброму спонсору заходу – директору ПАП «Дзвін» Василю Градовому.

Забави на церковному подвір'ї тривали до пізньої пори. На завершення біля запаленої ватри, символу єдності громади та яскравості їхньої віри, молодь натягнула стрічку, утворивши живу співану вервечку: «Спасибі, Господи, за дар свободи!».

Віра СИРОТА, с. Звиняч
Фото Марії ГРАДОВОЇ

2 вересня, понеділок

УТ-1
09.45 Підсумки тижня
10.25 Без цензури
10.55 Нехай Вам буде кольорово!
12.00, 17.10, 21.20 Діловий світ
12.15 Ближче до народу
12.45 Контрольна робота
13.15 Право на захист
13.35 Темний силует
13.45 Вікно в Америку
15.00, 18.00 Новини
15.20 Діловий світ. Агро-сектор
15.25 Життя на рівних
15.40 Дні корейського телебачення в Україні. Х/ф "Доктор Джамп"
16.45 Сільрада
17.00 Агро-News
17.25 Фінансова перспектива
17.35 Останнє попередження
18.20 Концертна програма до Дня Одеси
21.00 Підсумки дня
21.30 Концертна програма до Дня Одеси
23.00 Підсумки

1+1
08.10 "Сніданок з 1+1"
08.00, 09.00, 19.30, 23.35 ТСН
08.05 "Економічна правда"
09.05, 17.10 Т/с "Сила. Повернення додому" (1)
10.55 Х/ф "Ніч у музеї" (1)
13.05 "Не бреші мені - 4"
14.05 "Російські сімейні драми"
15.10 Т/с "Тисяча і одна ніч" (1)
16.45 "ТСН. Особливе"
20.15 Т/с "Величне століття. Роксолана - 3"
22.30 "Гроші"

ІНТЕР
07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 12.00, 17.50 Новини
07.10, 07.35, 08.10, 08.35 "Ранок з ІНТЕРом"
09.10 Х/ф "Життя після життя"
11.05, 12.20 Д/с "Слідство вели... з Леонідом Каневським"
13.15 "Судові справи"
14.40 "Сімейний суд"
15.40 "Жди мене"
18.00 Ток-шоу "Стосується кожного"
19.00 Т/с "Ясмін"
20.00, 02.10 "Подорож"
20.30 Т/с "Станиця"
22.35 Т/с "Отаман"

ТТБ
06.15, 13.20 "Історичний календар"
06.25 "Мій тренер-гімнастика"
06.40, 17.55 "Гуморинка на хвилинку"
06.45, 14.00, 18.15 "Пісні нашого краю"
07.00 "Панорама подій"
07.30, 21.30 "Урок... для батьків"
08.00 "Ранок з ТТБ"
10.00 "Відверті діалоги"
11.00 "У країні Мультяндії"
12.00 "Мамина школа"
12.30 "А у нас кіно знімали"
13.00, 16.00, 19.00, 22.00 "Вісті ТТБ"
13.25 "Плекайте мову"
13.30 "Словами малечі про цікаві речі"
13.45 "Пройди світ"
14.15 "Соціальні грані"
14.30 "Казки Миколаївського зоопарку"
15.00 "Кіноісторії нашого часу"
15.30 "Звитяга"
16.15 "Чудесний канал"
16.40 "Маленька перерва"
16.45 "До речі, про речі"
17.00 "Новини України"
17.15 "100 шедеврів"
17.30 "Випробуй на собі"
18.00 "В об'єктиві ТТБ"
18.30 "Велика мандрівка"
18.45 "Пісня в дарунок"
18.55 Соціальна реклама
19.30, 22.30 "Актуально"

19.45 "Храми Поділля"
20.00 "Кобзар єднає Україну"
20.15 "Будьте здорові"
20.45 "Вечірня казка"
21.00 "Золота провінція" ("Шляхами Б.Лепкого". ч.1)
21.25 Телезамальовка
22.45 "Живі історії"
23.00 "Балет життя"
23.50 "Подих природи"

ІСТV
08.45 Факти. Ранок
09.15 Анекдоти по-українськи
09.30, 13.00 Т/с "Бригада"
12.45 Факти. День
18.45 Факти. Вечір
19.25 Надзвичайні новини
20.10 Т/с "Морські дияволи"
22.10 Т/с "Прокурорська перевірка"
23.15 Свобода слова

СТБ
08.35, 18.20 "Неймовірна правда про зірок"
10.00 "Зіркове життя. Перше кохання зірок"
10.55 "Зіркове життя. Ціна щастя - дитина"
11.55 Х/ф "Джентльмени удачі" (1)
13.40 "Один за всіх"
14.55 "Слідство ведуть екстрасенси"
18.00, 22.00 "Вікна-Новини"
20.15 "Куб - 4"
22.25 "Детектор брехні - 4"
23.55 Т/с "Доктор Хаус" (1)

НОВИЙ КАНАЛ
09.00 Х/ф "Астерікс і Обелікс проти Цезаря" (1)
11.25 Х/ф "Астерікс і Обелікс на Олімпійських іграх" (1)
13.45 Х/ф "Астерікс і Обелікс у Британії" (1)
16.00 Шафа
17.00 Голодні ігри
17.55, 21.00 Т/с "Вороніни" (1)
19.00, 00.15 Репортер
19.05 Абзац!
20.00 Т/с "Супер Макс" (1)
22.00 Співай, якщо зможеш №1
23.35 Великі почуття

ТРК "УКРАЇНА"
07.00, 17.00, 19.00, 03.05 Події
07.10 Ранок з Україною
09.10 Т/с "Сила Віри" (1)
13.00 Люблю! Чекаю!
14.00, 17.20, 21.40 Т/с "Слід" (1)
15.25 Щирі розмови
16.00 Критична точка
18.00 Т/с "Поцілунок!" (1)
19.20 Ток-шоу "Говорить Україна"
20.00 Т/с "Карпов" (1)
23.10 Х/ф "Робін Гуд" (2)

2+2
08.00 "Шалене відео по-українськи"
08.40 Х/ф "Два нулі" (1)
10.40 Т/с "Гончі-3. Фільм 2. Великі ставки" (1)
14.40 Т/с "Гончі-3. Фільм 3. Політ бумерангу" (1)
18.40 "ДжеДАІ"
19.00 Т/с "Інспектор Купер" (2)
21.00 Новини 2+2
22.05 Х/ф "Пекло" (2)

ТЕТ
08.55 Т/с "Ранетки" (1)
10.00 Т/с "Шпигунка" (1)
11.20 Т/с "Та, що говорить з привидами" (1)
13.15 Т/с "Половинки" (1)
13.40 Т/с "Чемпіонки" (1)
14.45 Т/с "Маленькі таємниці" (1)
17.00 У ТЕТа пара
18.15 Моду народу
19.00 Т/с "Крем" (1)
20.00 Віталька
21.00 Дайош молодьож!
21.30 Бійцівський Клуб
22.30 У ТЕТа Хорошо
23.15 Дурнев+1
23.40 Т/с "Секс і місто"

3 вересня, вівторок

УТ-1
09.05, 21.00 Підсумки дня
09.25, 20.55 Офіційна хроніка
09.40 Кордон держави
10.00 Відкриття третьої сесії Верховної Ради України сьомого скликання
12.10, 18.50, 21.25 Діловий світ
12.35 Шеф-кухар країни
13.25 Світло
13.45 Хай щастить
14.15 Крок до зірок
15.00, 18.20 Новини
15.15 Euronews
15.30 Діловий світ. Агро-сектор
15.45 Дні корейського телебачення в Україні. Х/ф "Сеул"
17.30 Дні корейського телебачення в Україні. Т/с "Подорож"
18.40 Фінансова перспектива
19.10 Про головне
19.30 Дорослі ігри
20.30 "Посвята у студенти" в Харкові
21.35 "Посвята у студенти" в Харкові (продовження)
23.00 Підсумки

ІСТV
07.40, 09.15 Головна програма
08.45 Факти. Ранок
10.10 Анекдоти по-українськи
10.20, 13.00 Т/с "Бригада"
12.45 Факти. День
18.45 Факти. Вечір
19.25 Надзвичайні новини
20.10 Т/с "Морські дияволи"
22.10 Т/с "Прокурорська перевірка"
23.15 Х/ф "Ніколи не здавайся-2" (2)

СТБ
06.40, 18.20 "Неймовірна правда про зірок"
08.30 "Зіркове життя. Куди зникають зірки"
09.40 Х/ф "Мрія не шкідливо" (1)
11.35 "Холостяк - 3"
18.00, 22.00 "Вікна-Новини"
20.00, 22.25 "Врятуйте нашу сім'ю - 2"
23.25 "Кохана, ми вбиваємо дітей"

НОВИЙ КАНАЛ
06.00 Незнайомка
06.10, 06.55 Teen Time
07.00, 07.35, 08.35 Підйом
09.00 Т/с "Щасливі разом"
11.05, 17.55, 21.00 Т/с "Вороніни" (1)
13.25, 14.35 Kids' Time
13.30 М/с "Губка Боб" (1)
15.00 Т/с "Друзі" (1)
16.00 Шафа
16.55 Голодні ігри
19.00, 00.00 Репортер
19.05 Абзац!
20.00 Т/с "Супер Макс" (1)
22.00 Знайди Крайнього
23.20 Великі почуття

ТРК "УКРАЇНА"
07.00, 17.00, 19.00, 04.05 Події
07.10 Ранок з Україною
09.10, 13.00, 17.20, 21.40 Т/с "Слід" (1)
10.00, 20.00 Т/с "Карпов"
12.00, 05.00 Ток-шоу "Нехай говорять"
14.30 Т/с "Подружжя" (1)
15.30 Щирі розмови
16.00 Критична точка
18.00 Т/с "Поцілунок!" (1)
19.20, 04.25 Ток-шоу "Говорить Україна"
23.10 Т/с "Глухар. Повернення" (1)

2+2
07.30 Х/ф "Без терміну давності" (1)
09.00, 21.00 Новини 2+2
09.25, 18.40 "ДжеДАІ"
10.00 "Угон"
10.35 "Дорожні війни"
11.05 "Шалене відео по-українськи"
12.00 "Облом UA"
14.00 Т/с "Битва за Москву. Агресія. Частина 1" (1)
15.45 Д/п "Воєнна контррозвідка. Наша перемога. Випуск 1"
16.40 Т/с "В'язниця особливого призначення" (1)
19.00 Т/с "Інспектор Купер" (2)
21.40 "Маски-шоу"
22.05 Х/ф "Загін особливого призначення" (2)

ТЕТ
07.55 Мультік з Лунтіком
08.20 М/с "Шоу Гарфілда" (1)
08.55 Т/с "Ранетки" (1)
10.00 Т/с "Шпигунка" (1)
11.50 Т/с "Та, що говорить з привидами" (1)
13.40 Т/с "Чемпіонки" (1)
14.45 Т/с "Маленькі таємниці" (1)
17.00 У ТЕТа пара
18.15 Моду народу
19.00 Т/с "Крем" (1)
20.00 Віталька
21.00 Дайош молодьож!
21.30 Бійцівський Клуб
22.45 "Гра долі"
23.00 "Балет життя". ч.2
23.50 "Подорож на Ай-Петрі"

4 вересня, середа

УТ-1
08.00, 12.00 Новини
08.20 Д/ф "Т.Васильєва. У мене ангельський характер"
08.45 Корисні поради
09.05, 21.00, 05.25 Підсумки дня
09.30, 20.55 Офіційна хроніка
09.35 Уряд на зв'язку з громадянами
10.20 Нехай Вам буде кольорово!
11.30 Православна енциклопедія
12.10, 18.50, 21.25 Діловий світ
12.30 Прем'єра. Д/ф "Оригінал з периферії"
13.10 Х/ф "Колівщина" (1)
14.15 Українська пісня
15.00, 18.20 Новини
15.15 Euronews
15.35 Діловий світ. Агро-сектор
15.50 Дні корейського телебачення в Україні. Х/ф "Друга половина"
17.25 Дні корейського телебачення в Україні. Т/с "Подорож"
18.40 Фінансова перспектива
19.15, 01.40 Про головне
19.45 Концертна програма "Я люблю тебе, Україно!" (ч.1)
21.40 Концертна програма "Я люблю тебе, Україно!" (ч.2)
23.00 Підсумки

ІСТV
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.25 Надзвичайні новини
10.10, 13.00 Анекдоти по-українськи
10.20, 16.30 Т/с "Агент національної безпеки"
12.45 Факти. День
13.05, 22.10 Т/с "Прокурорська перевірка"
14.30, 20.10 Т/с "Морські дияволи"
18.45 Факти. Вечір
23.20 Х/ф "Таємний бік міста" (2)

СТБ
09.05 "Врятуйте нашу сім'ю - 2"
11.55 "Холостяк - 3"
18.00, 22.00 "Вікна-Новини"
20.00, 22.40 "МастерШеф - 3"

НОВИЙ КАНАЛ
07.00, 07.35, 08.35 Підйом
07.30, 08.30, 00.20 Погода
09.00 Т/с "Щасливі разом"
11.05, 17.55, 21.00 Т/с "Вороніни" (1)
13.25, 14.35 Kids' Time
13.30 М/с "Губка Боб" (1)
14.55 Т/с "Друзі" (1)
15.55 Шафа
16.55 Голодні ігри
19.05 Абзац!
20.00 Т/с "Супер Макс" (1)
22.05 Т/с "Світлофор" (2)
23.10 Великі почуття

ТРК "УКРАЇНА"
07.00, 17.00, 19.00, 03.20 Події
07.10 Ранок з Україною
09.10, 13.00, 17.20, 21.40 Т/с "Слід" (1)
10.00, 20.00 Т/с "Карпов"
12.00, 04.15 Ток-шоу "Нехай говорять" (1)
14.30 Т/с "Подружжя" (1)
15.30 Щирі розмови
16.00 Критична точка
18.00 Т/с "Поцілунок!" (1)
19.20, 03.40 Ток-шоу "Говорить Україна"
23.10 Т/с "Глухар. Повернення" (1)

2+2
09.00, 21.00 Новини 2+2
09.25, 18.40 "ДжеДАІ"
10.00 "Угон"
10.35 "Дорожні війни"
11.05 "Шалене відео по-українськи"
12.00 "Облом UA"
13.45 Т/с "Битва за Москву. Агресія. Частина 2" (1)
15.45 Д/п "Воєнна контррозвідка. Наша перемога. Випуск 2"
16.40 Т/с "В'язниця особливого призначення" (1)
19.00 Т/с "Інспектор Купер" (2)
21.40 "Маски-шоу"
22.05 Х/ф "Приречений на смерть" (2)

ТЕТ
08.20 М/с "Шоу Гарфілда"
08.55 Т/с "Ранетки" (1)
10.00 Т/с "Шпигунка" (1)
11.50 Т/с "Та, що говорить з привидами" (1)
13.40 Т/с "Чемпіонки" (1)
14.45 Т/с "Маленькі таємниці" (1)
17.00 У ТЕТа пара
18.15 Моду народу
19.00 Т/с "Крем" (1)
20.00 Віталька
21.00 Дайош молодьож!
21.30 Бійцівський Клуб
22.30 У ТЕТа Хорошо
23.15 Т/с "Секс і місто" (2)
00.15 Валера

5 вересня,

УТ-1
08.00, 12.00 Новини
08.20 Д/ф "Три життя В.Суворукова"
08.45 Корисні поради
09.05, 21.00 Підсумки дня
09.30, 20.55 Офіційна хроніка
09.50 Книга.ua
10.15 Нехай Вам буде кольорово!
11.30 "Секрети успіху" з Н.Городенською
12.10, 18.50, 21.25 Діловий світ
12.30 Аудієнція. Країни від А до Я
12.50 Х/ф "Далекий голос зозульки" (1)
15.00, 18.20 Новини
15.15 Euronews
15.30 Діловий світ. Агро-сектор
15.45 Дні корейського телебачення в Україні. Х/ф "Йосю"
17.20 Дні корейського телебачення в Україні. Т/с "Подорож"
18.40 Фінансова перспектива
19.05 Останнє попередження
19.30 Про головне
19.50, 21.35 Фестиваль пісні в Коблево
23.00 Підсумки

КАНАЛ 1+1
08.00, 09.00, 19.30, ТСН
08.10 "Сніданок з 1+1"
08.05 "Економічна правда"
09.05, 17.10 Т/с "Сила. Повернення додому" (1)
11.00, 20.15 Т/с "Величне століття. Роксолана - 3"
13.00 "Не бреші мені - 4"
14.00 "Російські сімейні драми"
15.05 Т/с "Тисяча і одна ніч" (1)
16.45 "ТСН. Особливе"
22.30 "Кохання без кордонів"

ІНТЕР
08.00, 08.30, 09.00, 12.00, 17.50 Новини
08.10, 08.35 "Ранок з ІНТЕРом"
09.10, 20.30 Т/с "Станиця"
11.20, 12.20 Д/с "Слідство вели... з Леонідом Каневським"
13.30 "Судові справи"
14.35 "Сімейний суд"
15.40 "Давай одружимося в Україні"
16.40 Т/с "Наложниця". Заклучна серія
18.00 Ток-шоу "Стосується кожного"
20.00 "Подорож"

ТТБ
07.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 "Вісті ТТБ"
08.00 "Ранок з ТТБ"
10.15 "Думки вголос"
10.30 "Час країни"
11.00 "У країні Мультяндії"
12.00 "Після школи"
12.15 "Лікар радить"
12.25 "Уряд на зв'язку з громадянами"
12.55 Д/ф "Сергій Параджанов"
13.25 "Плекайте мову"
13.30 "Надія є"
13.45, 17.00 "Новини України"
14.00 "До чистих джерел"
14.30 Д/ф "Африканський вухастий сокіл"
15.00 "7 природних чудес України"
15.15 "Жива традиція"
15.30 "Інновації"
16.15 "Чудесний канал"
16.40 "Іноземна для дітей"
16.50 "Перехрестя"
17.15 "Соціальні грані"
17.35 "Мандрі"
18.00 "Загублені у часі"
18.30 Д/ф "Фантазії за Піпзелем"
18.45 "Пісня в дарунок"
18.55 Соціальна реклама
19.30, 22.30 "Актуально"
19.45 "Що робити?"
20.45 "Вечірня казка"

Засторога

Біда не настане, якщо її попередити

В останні десятиліття захворюваність і смертність від раку жіночих статевих органів має схильність до омолодження. Це означає, що хворіє все більше молодих жінок дитородного і працездатного віку. Причиною цього є соціально-економічні проблеми в країні, екологія, спадковий фактор та інше.

Сьогодні дуже важливим є вдосконалення профілактичних, діагностичних і лікувальних методів, направлених на попередження і вчасне виявлення патологічних станів жіночої статеві сфери.

Одне з перших місць серед злоякісних пухлин жіночих статевих органів на часі займає рак шийки матки. Рання діагностика, лікування передракових станів і початкових форм раку шийки матки є одним із найперших заходів, спрямованих на зниження захворюваності, зменшення кількості запущених його форм.

Цю проблему покликано вирішувати профілактичні огляди, які дають сьогодні реальну можливість здійснювати загальне диспансерне обстеження всього жіночого населення країни з використанням сучасних методів діагностики.

Кожне захворювання має прихований період, коли людина не відчуває ніяких його ознак. Тому мета профілактичних оглядів – вчасне виявлення й розпізнавання ранніх симптомів тієї чи іншої хвороби. Особливо важливі такі огляди для виявлення гінекологічних захворювань, як доброякісних, так і злоякісних пухлин. Адже відомо, що легше попередити хворобу, ніж її лікувати.

Щорічно до 80 відсотків наших жінок звертаються в лікувальні заклади з приводу різних захворювань, однак скарг на гінекологічні захворювання в багатьох із них часто немає. Злоякісні пухлини зустрічаються в жінок різного віку, заміжніх і незаміжніх, і тому профілактичні огляди повинні проходити всі жінки.

Обстеження в оглядових кабінетах, на фельдшерсько-амбулаторних пунктах і просто перевірка здоров'я в гінеколога, коли ще нічого не турбує, допомагає виявити ранні симптоми того чи іншого гінекологічного захворювання. Найчастіше раковому процесу шийки матки передують такі захворювання, як ерозії, поліпи, папіломи, запальні процеси шийки матки, цервікального каналу, які тривалий час не лікують, а також зміни різного ступеня важкості, що поширюються на ту чи іншу площу клітин.

Одним із дієвих та успішних методів ранньої діагностики патологічних станів шийки матки є цитологічний, що дозволяє на клітинному рівні визначити її стан. Якщо мазок для цитологічного дослідження взятий правильно, вірогідність виявлення патології становить 95-97 відсотків. Цей метод безболісний, не травматичний і швидкий. За необхідності мазок можна брати й кілька разів. Дослідженням клітинного складу мазків займається цитологічна лабораторія при Чортківській комунальній центральній районній лікарні.

Якщо результати цитологічного дослідження не вказують на наявність патологічних змін, жінці достатньо проходити профілактичний огляд один раз на рік. При виявленні певних змін лікарі призначають повторне обстеження, лікування, повторне взяття мазків на цитологічне дослідження і в разі необхідності направляють в обласний онкодиспансер на консультацію та лікування.

Слід пам'ятати, що передракові та злоякісні пухлини жіночої статеві сфери можна попередити і в більшості випадків успішно вилікувати за умови їх виявлення на ранньому етапі розвитку.

Тому, шановні жінки, будьте уважні до свого здоров'я, бережіть його – це забезпечить спокій вам, вашим сім'ям і родинам.

Валентина МИЩАНЧУК,
лікар-цитолог

Здоров'я

Живильна мазь

У часі однієї з попередніх зустрічей знайомий вже читачам газети цілитель-порадник Олесь Гопанчук обмовився про апробовану ним мазь, котра лікує від найбільш поширених уражень, причому доволі ефективно. Нині він деталізує цю новину.

Близько 45 літ тому в містечку Копичинці старий інженер-будівельник Василь Мастер, котрий мав можливість здобувати свою науку в сибірських таборах упродовж десяти років, поділився зі мною рецептом мазі з таких складників: масло коров'яче, віск, живиця й мед. Я випробував цей пропис, але мазь дуже швидко «скисала». Мабуть, через наявність коров'ячого масла. Тож довелося замінити його на олію. І...почалося випробовування виготовлення мазі. Поки я дійшов до точного пропису складників і технології виготовлення, минуло 13-15 років. Адже олію не можна кип'ятити, бо при кипінні вона розкладається на ненасичені олійні кислоти, які потім дають гіркоту і псування. Віск не можна дуже нагрівати, бо руйнується його живильна структура. А мед не можна кидати в гарячий розчин, бо він також втрачає свої лікувальні властивості. От і потрібно дотримуватись певної технології приготування – і щодо самого процесу, й часу тривання.

Мазь лікує опіки I – III ступенів, а також рани різані, рвані, втовчені, рубані. Колоті рани мають своє глибоке занурення у тканини, їх повинен лікувати тільки хірург. Ті рани, які я назвав, піддаються лікуванню з відновленням усіх тканин, що лежать під шкірою, ну і, звичайно, відновлюється сама шкіра майже з її рельєфом. Заживлення проходить без рубців. Мазь може зберігатись без псування довгий час (до кількох років) і бути придатною для використання за кімнатної температури (хоча краще зберігати її в холодильнику).

За потреби можете замовити мазь у мене. Її вартість складається із вартості складників і незначної компенсації за приготування. Не можу й не хочу робити бізнес на людських стражданнях, а прагну полегшити ці страждання, якщо вони, не дай, Боже, трапляються. Нехай боронить вас Всевишній від травм і ран, проте, якщо вони виникають, їх треба лікувати. Бажаю ж вам падати лише на м'яке й обпикатися виключно від поцілунків! Будьте здорові!

Стрільба

Вчимось захищати Вітчизну

24 серпня на базі Чортківського спортивно-технічного клубу Товариства сприяння обороні України відбулась особиста першість району з кульової стрільби, присвячена 22-й річниці Незалежності України.

У змаганнях взяли участь кращі стрільці Чортківського району. Перемогу завоювали: Роман Андрушків – викладач Чортківського відділення ТНЕУ; Ірина Мальована – викладач Чортківського педагогічного училища ім.О.Барвінського. Другі місця здобули: Анатолій Іванов – працівник залізниці; Наталія Мельник – студентка Чортківського медичного коледжу. Третє місце отримали: Тарас Сушельницький, Оксана Тхоровська – обидвоє працівники сфери торгівлі.

До речі, всі названі призери – вихованці Чортківського спорттехклубу ТСО України. Відділ у справах молоді та спорту Чортківської райдержадміністрації вручив переможцям змагань цінні призи. А Чортківський районний комітет ТСО України нагородив призерів змагань грамотами своєї організації.

Всі учасники змагань показали належний рівень підготовки й готовність захищати Вітчизну.
Михайло КІТ,
депутат Чортківської районної ради

Футбол

Кубок області – у чортківчан!

До цього пам'ятного дня чортківські футболісти йшли довгих двадцять два роки. Ще далеко 1991-го наш ушавлений «Кристал» виборював кришталеву чашу кубка області. І ось, нарешті, у День Незалежності України на центральному міському стадіоні Тернополя у безкомпромісній боротьбі зі заліщицьким «Дністром» ФСК «Чортків» повторює успіх своїх старших товаришів, здобувши мінімальну перемогу з рахунком 1:0.

Зі слів очевидців, це була дійсно гра нервів. За доволі рівної гри у середині першого тайму чудовий постріл з-за меж кута штрафного майданчика вдавс чортківчанину Ігорю Садковському. Зате практично увесь другий тайм хлопцям довелося відбивати атаки суперника удесятьох: отримавши другу жовту картку, поле був змушений покинути Віктор Слободян. Заліщанам вдалося відквитати один м'яч, однак напад на нашого воротаря Яроша, який творив дива у рамці, зафіксував боковий арбітр матчу. Отож, 1:0 – і безмежна радість численних чортківських уболівальників, яких приїхало до Тернополя того дня кілька автобусів. Красень-кубок області чортківчанам вручив голова Тернопільської обласної федерації футболу Володимир Мариновський. А наступного дня, перед фіналом вирішальної зустрічі на кубок району відбулося вшанування героїв медалями і грамотами, які вони отримали з рук керівників району Степана Кобіса і Володимира Заліщука.

А кубок району поїхав на Гусятинщину...

Наступного дня, 25 серпня, уже на переповненому Чортківському міському стадіоні справжній трилер розіграли між собою учасники вирішального двобою на кубок району з футболу – Гадинківці, які представляють другу гру-

пу відкритої першості Чортківщини, та лідери першої групи – команда Давидківців. Проте на те вона й кубкова гра, що тут явних фаворитів бути не може.

На початку зустрічі два швидких голи провели футболісти з Гусятинщини, але ще до закінчення першого тайму давидківчанам вдалося відквитати один м'яч. У другій половині матчу останнім не тільки вдалося відновити паритет, а й вийти вперед. Проте остання кра-

пка в основний час була за Гадинківцями – 3:3. У додаткових п'ятнадцяти хвилинах команди ще раз обмінялися влучними ударами, тож долю кубка довелося виборювати в серії післяматчевих одинадцятиметрових, де трохи влучнішими були наші сусіди з Надзбручанського краю. Отож, уперше, мабуть, за всю історію розіграшу кришталева чаша поїхала за межі району. Проте в цій історії крапку ставити ще зарано, оскільки переможена сторона подала протест, мовляв, у складі Гадинківців були помічені футболісти, що виступають за майстрівські колективи та одночасно на першість Гусятинщини, що заборонено регламентом змагань. Ясність у цій справі мають внести контрольні-дисциплінарні структури футбольного господарства краю.

Любомир ГАБРУСЬКИЙ
Фото Ореста ЛИЖЕЧКИ

Чемпіонат району

Ігри чергового туру, що мали відбутися минулої неділі в рамках відкритої першості Чортківщини у різних групах, у зв'язку з фіналом кубка району було перенесено на пізніший термін. Проте позавчора, у середу, 28 серпня, зіграні матчі туру, наступного за ним (щоправда, деякі з них також перенесено). Ось їхні результати:

Перша група. 14-й тур

Поділля – Біла – 3:4; Ягільниця – Давидківці – 0:3; Заводське – Шманьківці – 4:0; Звиняч – Росохач – 3:0; Гор. Вигнанка – Косів – 1:2; «Калічівка» Чортків – Улашківці – 4:0.

Друга група

Зона «Захід». 13-й тур. Бичківці – Скородинці – 1:1; Полівці – Джурин – 4:1; Палашівка – Ромашівка – 5:5; Базар – Ридодуби – перенесено.

Зона «Центр». 13-й тур. Милівці – Біла 2 – 4:3; Нагірянкa – Свидова – 3:2; «Ветеран» Чортків – Угринь – ??:?; Капустинці – Білобожниця – 3:0.

Зона «Схід». 17-й тур. Кривеньке – вихідний; Товстенське – Шманьківчани – ??:?; Колиндяни – Залісія – 0:3; Пробіжна – Гадинківці – 5:8; Товстенське 2 – В.Чорнокінці – 1:2.

